

หัวข้อวิทยานิพนธ์	กฎหมายป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน: ศึกษากระบวนการใช้อำนาจและตรวจสอบการใช้อำนาจของคณะกรรมการธุรกรรม (Anti-Money Laundering Act: an approach to power and monitoring of using power of transaction committee)
ชื่อผู้เขียน	นางสาวตริตาเวสน์ โสธนะเสถียร (MISS TRITARWAS SOTHANASATHIEN)
แผนกวิชา/คณะ	คณะนิติศาสตร์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์
อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์	รองศาสตราจารย์ ดร.วรเจตน์ ภาคีรัตน์ อาจารย์ ดร.เอกบุญ วงศ์สวัสดิ์กุล
ปีการศึกษา	2549

บทคัดย่อ

การศึกษาเรื่อง "กฎหมายป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน: ศึกษากระบวนการใช้อำนาจและตรวจสอบการใช้อำนาจของคณะกรรมการธุรกรรม" นี้ มีความมุ่งหมายที่จะศึกษาว่า การใช้อำนาจของคณะกรรมการธุรกรรมตามมาตรา 34 แห่งพระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน พ.ศ.2542 ในกรณีของการตรวจสอบธุรกรรมหรือทรัพย์สินที่เกี่ยวข้องกับการกระทำความผิด การสั่งยับยั้งการทำธุรกรรม และการสั่งยึดหรืออายัดทรัพย์สินที่เกี่ยวข้องกับการกระทำความผิดนั้น เป็นคำสั่งทางปกครองหรือไม่ และสามารถตรวจสอบคำสั่งเหล่านั้นได้หรือไม่ และควรอยู่ภายใต้การตรวจสอบขององค์กรใด และเมื่อทำการศึกษาไปโดยตลอดแล้วพบว่า ในส่วนของการตรวจสอบธุรกรรมและทรัพย์สินที่เกี่ยวข้องกับการกระทำความผิดมีลักษณะเป็นการขอข้อมูลจากหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เป็นเพียงการเตรียมการหรือรวบรวมพยานหลักฐาน ก่อนดำเนินการในส่วนอื่นๆ ต่อไป นอกจากนั้นหน้าที่ในการส่งข้อมูลก็เกิดจากสภาพบังคับทางอาญาไม่ได้เกิดจากการแสดงเจตนาของสำนักงาน ปปง. จึงไม่มีลักษณะเป็นคำสั่งทางปกครองแต่อย่างใด

ส่วนการสั่งยับยั้งการทำธุรกรรมและคำสั่งยึดหรืออายัดทรัพย์สินที่เกี่ยวข้องกับการกระทำความผิดนั้น มีลักษณะเป็นคำสั่งทางปกครอง เนื่องจากเป็นกรณีที่คณะกรรมการธุรกรรมใช้อำนาจตามกฎหมายเฉพาะคือพระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน พ.ศ.2542 ในการบังคับเอกชนผู้รับคำสั่ง เช่นสถาบันการเงิน หรือบุคคลผู้ถูกตรวจสอบ ไม่ให้กระทำการธุรกรรม

ต่างๆ เพื่อยับยั้งการทำธุรกรรมที่เกี่ยวข้องหรืออาจเกี่ยวข้องกับการกระทำความผิด หรือยึดหรืออายัดทรัพย์สินของผู้ถูกตรวจสอบ ซึ่งเป็นการสร้างนิติสัมพันธ์อันมีผลกระทบต่อสถานภาพของสิทธิหรือหน้าที่ของผู้รับคำสั่ง นอกจากนั้นในส่วนของการทบทวนภายในองค์กรของสำนักงาน ปปง. คณะกรรมการธุรกรรมมีดุลพินิจในการทบทวนคำสั่งที่ตนเองออกได้ ตามหลักทั่วไปเรื่องการเพิกถอนคำสั่งทางปกครอง ส่วนคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการฟอกเงินไม่มีอำนาจในการทบทวนตรวจสอบการออกคำสั่งทางปกครองไม่ว่าจะเป็นคำสั่งยับยั้งการทำธุรกรรมหรือคำสั่งยึดหรืออายัดทรัพย์สินที่เกี่ยวข้องกับการกระทำความผิด ส่วนการตรวจสอบการใช้อำนาจของคณะกรรมการธุรกรรมโดยองค์กรตุลาการนั้น ไม่ว่าจะเป็นศาลแพ่ง ศาลอาญาก็ได้มีการตรวจสอบการใช้อำนาจของคณะกรรมการธุรกรรมโดยเหตุผลของการควบคุมโดยองค์กรภายนอกฝ่ายปกครองแต่อย่างใด ส่วนศาลปกครองนั้น แม้การตรวจสอบความชอบด้วยกฎหมายของคำสั่งทางปกครองจะอยู่ในเขตอำนาจศาลปกครองที่จะพิจารณหากเกิดเป็นคดีพิพาทขึ้น แต่โดยที่การพิจารณาคดีปกครองนั้นต้องใช้ระยะเวลาในการดำเนินการและคำสั่งที่ออกโดยคณะกรรมการธุรกรรมนั้นจะกำหนดเวลาเริ่มต้นและสิ้นสุดของคำสั่งทางปกครองไว้ด้วย ซึ่งโดยทั่วไปคำสั่งดังกล่าวมักจะสิ้นผลก่อนที่ศาลปกครองจะมีคำพิพากษาหรือคำสั่งเสมอ ทำให้การฟ้องคดีต่อศาลปกครองจึงไม่อาจเยียวยาได้ตามความต้องการของผู้ฟ้องคดี

ในส่วนของการทบทวนการใช้อำนาจของคณะกรรมการธุรกรรมภายในองค์กรนั้น ผู้ศึกษาได้ทำการเสนอแนะให้มีการคัดเลือกบุคคลที่จะเข้าสู่ตำแหน่งของพนักงานเจ้าหน้าที่นั้นต้องทำอย่างเข้มงวด และเห็นด้วยกับกรณีของการแก้ไขคุณสมบัติของผู้ที่จะมาดำรงตำแหน่งคณะกรรมการธุรกรรม ให้มาจากองค์กรที่เป็นกลางจากกระบวนการยุติธรรม และองค์กรอิสระตามรัฐธรรมนูญ ซึ่งจะทำให้มีความโปร่งใสและปลอดจากการแทรกแซงทางการเมือง นอกจากนั้นยังเป็นการคุ้มครองสิทธิของผู้ถูกดำเนินการตามพระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน พ.ศ.2542 อีกด้วย นอกจากนั้นยังเสนอแนะให้มีการตั้งคณะกรรมการภายในองค์กรขึ้นเพื่อวินิจฉัยความไม่ชอบด้วยกฎหมายของคำสั่งยับยั้งการทำธุรกรรมและคำสั่งยึดหรืออายัดทรัพย์สินที่เกี่ยวข้องกับการกระทำความผิด เพื่อลดจำนวนคดีที่จะไปสู่ศาลปกครองอีกทางหนึ่งด้วย

ส่วนการตรวจสอบการใช้อำนาจของคณะกรรมการโดยองค์กรตุลาการนั้น ผู้ศึกษาได้เสนอให้ศาลปกครองควรที่จะวินิจฉัยถึงความชอบด้วยกฎหมายของคำสั่งยับยั้งการทำธุรกรรมและคำสั่งยึดหรืออายัดทรัพย์สินที่เกี่ยวข้องกับการกระทำความผิดต่อไป แม้คำสั่งดังกล่าวจะสิ้นผลไปแล้วก็ตาม เพื่อเป็นการรับรองสิทธิให้แก่ผู้ที่ได้รับความเดือดร้อนเสียหายจากคำสั่งดังกล่าวในการฟ้องคดีละเมิดทางปกครองต่อไป

หัวข้อวิทยานิพนธ์	กฎหมายป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน: ศึกษาระบบการใช้อำนาจและตรวจสอบการใช้อำนาจของคณะกรรมการธุรกรรม (Anti-Money Laundering Act: an approach to power and monitoring of using power of transaction committee)
ชื่อผู้เขียน	นางสาวตริตาเวสน์ ไสธนะเสถียร (MISS TRITARWAS SOTHANASATHIEN)
แผนกวิชา/คณะ	คณะนิติศาสตร์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์
อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์	รองศาสตราจารย์ ดร.วรเจตน์ ภาคีรัตน์ อาจารย์ ดร.เอกบุญ วงศ์สวัสดิ์กุล
ปีการศึกษา	2549

Abstract

The study on thesis of "Anti-Money Laundering Act: an approach to power and monitoring of using power of transaction committee" objectives to study power used by transaction committee under the Section 34 of Anti-Laundering Act 1999 in the case of monitoring transaction or property involved in crime, prohibition of transaction and seizing of property connected with an offense is considered the order of the Administrative Court and those orders are possible to be traced back. If tracing back is possible, the authority should belong to whom. When the study has been conducted; the monitoring procedure transaction and property connected with an offense is a cooperation requested to relevant organization to provide information. Also, it is a prior process of gathering relevant information. Moreover, duty to submit information is resulted from the inevitably demand by virtue of law not by intention of AMLO. Therefore, this power is not an administrative command.

However, the prohibition of transaction and order to seize property connected with an offense has characteristic of administrative order due to the transaction committee exercising function by virtue of Anti-Money Laundering Act 1999. By prohibiting private organizations; such as financial institution or suspicious person, to conduct the suspicious transaction or transaction that may be connected with an

offense or seizing the property belonged to suspicious person, this legal relation will affect the status of right or duty of the order receiver. Moreover, the AMLO transaction committee possesses discretion to review its own order under the general provisions of withdrawing administrative order. The anti-money laundering committee possesses no authority to review any administrative order either the prohibition of transaction or order to seize or attach the property connected to an offense. For monitoring power using by the transaction committee conducted by judge either in Civil Court or Criminal Court is inconsiderable as the external administrative organization monitoring power used by the transaction committee. However, even the power to monitor is lawful under the Administrative Court's jurisdiction to judge if the contentious case occurred, the duration of trying the case and the order made by the transaction committee, which assigning the valid and expiry date of administrative order, will be expired before the Administrative Court judging or ordering. This causes the lawsuit to Administrative Court cannot be done by the need of the plaintiff.

For the internal monitoring conducted by the Transaction Committee, the recruitment for the staffs and officials to work in the position should be conducted intensively, advised by learner. However, the amendment of qualification of the Transaction Committee members to be from the third party of administration of justice and independent entity under the Constitution is agreeable because the committee will be transparent and without political intervention. In addition, it will create protection of the suspicious person's right under the Anti-Money Laundering Act 1999 and the recommendation of establishing the committee to adjudicate the unlawful prohibition of transaction and order to seize or attach the property connected to an offense in order to eliminate numbers of lawsuit filing to Administrative Court is also made.

The learner has proposed recommendation regarding the monitoring conducted by judge that the Administrative Court should adjudicate whether the prohibition of transaction and order to seize or attach the property connected to an offense is lawful even though that order is expired due to warrant the right of the aggrieved party of those order for infringement lawsuit filing to Administrative Court next.